

poloprofes., od 1947 profes. brněnské LD Radost, jímž navázal na činnost břevlanské a zlínské Radosti. 1958 prvním ředitelem Východočeského LD v Hradci Králové, významná osobnost českého amatérského i profes. LD).

Hlavní představitelé loutkářství Lad. Vonderka, Mír. Štěpán, Jos. Šimáček, Fr. Průša a K. Volák. 1940 putovní LD NS, zájezdy do okolí. 1940 ve zlínské Jinojazyčné měšťanské škole pořádána Loutkářská škola (kurz) Loutkářského soustředění, účast přes 100 osob, přednášky Fr. Čech, J. Malík, Ant. Srnec.

LS Mládí, Díly. Loutkáři, kteří koncem války nesměli hrát, se sdružili, aby mohli neveřejně provozovat svou zálibu. Do klubu ABS ve Společenském domě přinesli rodinné divadélko a nacvičili Zlatý květ-čarovný květ, Honza hledá Kašpárka, 1944 Začarovaný les (Schmoranz). Moderní metody. Rodinné divadélko nestačilo, členové uvažovali o větší scéně. Malá scénka naposledy 1944 Čarovná podkova a Jak švec čerta ošidil. Zah. na nové scéně plánováno na listopad. 20. 11. 1944 letecký nálet poškodil Společenský dům a také LD. Nová scéna 1945 po odchodu Matouška do Brna opět pod názvem *Mládí* vybudována ve škole Na Dílech. Činní Průša, Štěpán, Toufal, Volák, Vonderka a další. 1945 zah. Perníková chaloupka (Průša). Dále Začarovaný les, Čarovná podkova (Multrus), Vodníkova Hanička (Tesařová). 1946 Mládí při ČSM, 24členný soubor, Broučci, dále Velešický poklad (Mašinová), Kmotry klepny (Schweigstill), Kašpárkův let na Měsíc (Kopenec-Vršovický), Z pohádky do pohádky. 1946-1947 Princezna Pampeliška, Cirkus (autorské divadlo). 1947

917 / Za zády Malé scény, Jean Genet: Služky, 1997.

Mládí převedeno pod ORO, Kouzelný koberec, Bezhlavý rytíř, Zlý dědek Pikuliš, Kašpárek na zemi, nebi a pekle a Vodníkova Hanička. 1948 Pohádka o zlaté rybce (Kučera), Sněhurka a sedm trpaslíků (F. Průša). Účasti na sjezdu loutkářů v Týně nad Vltavou informace o souboru končí.

LS Bartošových škol 1950 pásmo z oper. 3 ze 7 představení určeny dospělým divákům. Činnost ukončena 1952.

Aktivnější rozvoj loutkářství od 1946. Loutkářské kursy 1947-1948 (ing. Fr. Čech). 1949 ustanovena kraj. loutkářská subkomise KNV, kraj. loutkářským referentem Břet. Langer z Otrokovic. Úspěšné loutkářské besedy. Dalším způsobem oživení LD kraj. loutkářské festivaly (říjen 1954 Slavičín, 1955 Prácheň, 1956 Gottwaldov, 1957 Otrokovice, 1958 Rožnov, 1959 Vsetín a 1960 Napajedla). Iniciativa KPS pro loutky za podpory kraj. odboru LUT, přispěl k ní tehdejší metodik S. Vlček.

LS Dětská radost zal. Rud. Křivánek (do Zlína se přestěhoval 1936 z Břeclavi, kde účinkoval v divadle Radost). 1946 s několika přáteli vybudoval první scénu v hostinci U Jašů na Vršavě. Druhá scéna v aule školy na Zálesné. Zde pouze dva roky. 1949 nová scéna v dřevěné klubovně Na Požáře, vedle přehrady. Křivánek zde měl nahrávací techniku. Klubovnu a její okolí zabrala vojen-

ská správa. 1952 se přestěhovali do auly jinojazyčné školy. Zah. 1954 Král Lávr (K. Havlíček Borovský, R. Křivánek). Ochozová scéna. Křivánek psal a upravoval loutkové hry, např. 1950 O zlatých jablíčkách, 1951 Nejšťastnější člověk, Konec loupežníka Filomena. Za 10 let 32 inscenací. 1956 Křivánek odešel a LS skončila.

1948 *LD Sokol Botostroj*, ved. J. Calaba, stavba maňáskového i marionetového jeviště.

LS Šidlo ZK Svit ZPS Rudý říjen. Vznik 1948 z některých členů Mládí a studentů umělecko-průmyslové školy. Zal. V. Kábrt. Za 3 roky existence (1948-1951) asi 6 hříček pro loutky, Kolotoč, Kacafán a Hacafán, Pepík loupežník, Míček-Flíček, Dědečkovy pohádky, O Jankovi (účast na LCH 1951, jako první a v té době jediný amatérský soubor, hrající spodovými loutkami).

LS Svit ZK Svit ZPS Rudý říjen navázal na sokolský soubor, 1950 ved. K. Starostka. 1952 první hra Míček Flíček, ještě na staré scéně v sokolovně. 1953 O červeném autíčku, poslední představení P. Blažka. Aladinova kouzelná lampa (V. Simonov), první hra na nové scéně. Další hry Sál nad zlato (B. Svatoň), Kačátko (N. Gernětová, F. Gurevičová). 1953 nákladná adaptace scény v ZK, 1954 slavnostní zah. Míček Flíček. Ved. Jos. Kozubek. Účast 1956 na kraj. festivalu v Prácheň, 1957 postup na NP v Opavě. 1962 u souboru stálá i zájezdová scéna. O úspěch a popularitu loutkové scény Na hotelu se přičinili Průša, Štěpán, Kozubek, J. Císař, J. Fux s manželkou, Z. Kroupa, V. Kovařík, D. Sýkora, L. Šlosárek, F. Vojtěch, S. Kaválek s manželkou, Křížovi, Turovští, Matonohovi a Jiroutkovi. 1962 LS přišel o stálou scénu. Kvůli nedostatku skladových prostor kulisy a loutky zapůjčeny jiným souborům. Za instruktáže herce Divadla pracujících V. Kafky nacvičena hra O nespokojeném kohoutkovi, hostování v několika patronátních obcích.

Loutková scéna Obeciny III spojena s místní organizací KSČ. Ved. Fr. Fillová.

1952 *Maňásková scéna II, Morysův dům*, ved. Mráčková. *Maňásková scéna Družba (později Pionýr)* zal. v 1. pol. 50. let. Na okr. sjezdu loutkářů Káčátko. *LS ZK Distribuce* (též RK Obchod obuvi), ved. Štěp. Kotolán. První představení Jak Kašpárek naučil vodníka tančit. Po úspěchu název změněn na *Pionýr*. 1957 19 představení. 1959 Schweigstillovy hry Kuba-mlsná huba, Kašpárek a loupežníci, Krejčí, švec a Kašpárek. Hry Děd Všechnosněd (Hirsch) a Ponocný a strašidlo (Žemla). 1960 rozdělení souboru na maňáskový a marionetový. Celkem 34 her. 1962 divadlo zbořeno. Š. Kotolán téhož roku členem GUL (Gottwaldovská úderka loutkářů), zde až do své náhlé smrti 1968. *Maňásková scéna Krajské knihovny* h. od 1954 v kraj. knihovně až do její přestavby. Ved. K. Starostka.

LS GUL od 1956 pod postupným ved. Z. Hradské, B. Langer, J. Roháčka a D. Pelíškové, inspirativní LS, činný i v 60. letech. *Maňáskový kroužek Závodní průmyslové školy pletářské* zal. 1958. Ved. Fr. Průša. Kouzelná galoše.

Rozvoj loutkářské činnosti narušila 50. a 60. léta. Loutkářské sály zabírány pro jiné účely. Úplné vymizení malých scének z měst a okolí. Skončila Dětská radost, LS Orla, scéna na Pasekách, LD v sokolovně, Pionýr v Myslívě, mládežnický soubor v Mladcově a scénka v sokolovně v Prácheň. Nově okr. loutkářské festivaly, opětovný rozvoj loutkářství, zásluhy V. Šimková, OKS.

1959 *Maňásková scéna OÚNZ Poliklinika*, ved. Jungman. 1960 Večer maňáskových grotesek. 1961 Bacilínek (Driml). 1960 *Maňáskový kroužek Domova Marie Majerové* zal. Emilií Jiroutkovou. *Maňáskový kroužek 7. osmiletky*, ved. uč. Lud. Bublíková. 1960 soutěžní představení.

Loutkářský kroužek 11. ZŠ Malenovic-sídlíště. 1965 vznik maňáskového souboru. Ved. Boh. Hrubá. Pokus neměl dlouhého trvání. 1972 další Lkr, ved. Al. Žáčková a J. Běhůnková, O zlé